

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babe -Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodox
1.3 Departamentul	Teologie Ortodox
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licen
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Ortodox Pastoral

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	CATEHETICA						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. Prof.Univ.Dr. Vasile GORDON						
2.3 Titularul activităților de seminar	Pr. Dr. Liviu VIDICAN-MANCI						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	ES	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminariilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					1
3.7 Total ore studiu individual		47			
3.8 Total ore pe semestru		75			
3.9 Numărul de credite		3			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Studii Biblice, Dogmatică, Morală, Istorie Bisericească, Liturgică.
4.2 de competențe	Cunoașterea doctrinei, a cultului și a realităților sociale

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Frecventarea cursului în proporție de 70% Studentii se vor prezenta la cursuri și seminariile cu telefoanele mobile închise
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Termenul predării și susținerii lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studentii. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de elaborare și expunere a unei lucrări științifice (studierea temei pe baza bibliografiei indicată și expunerea cu respectarea metodologiei citării).

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască terminologia de specialitate utilizată în teologia practică, catehetică; • Să demonstreze capacitatea de folosire adecvată a noțiunilor de specialitate; • Să își formeze capacitatea de propovăduire a credinței având ca bază Sfânta Scriptură și Sfinții Părinți și ca instrument tehnicile catehetice; • Să dezvolte deprinderi de utilizare corectă a argumentelor în explicarea și transmiterea învățăturilor de credință;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze preocuparea pentru perfecționarea rezultatelor activității profesionale prin asumarea de roluri într-o echipă multidisciplinară sau transdisciplinară de muncă; • Să asume implicarea în activități de cercetare, cum ar fi: documentarea, elaborarea unor sinteze bibliografice adecvate, eventual a unor referate și articole de specialitate; • Să participe la proiecte, având caracteristică științifică și să demonstreze capacitatea de a identifica oportunități pentru propria formare profesională în viitor.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea istoriei și a tehnicilor clasice și moderne de catehizare.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să înțeleagă diferențele dintre cateheză și predică • Să înțeleagă importanța transpunerii în practică a noțiunilor catehetice; • Să înțeleagă riscurile unei propovăduiri superficiale • Să dezvolte abilitățile argumentative ale studenților în sensul obiectivelor precizate anterior.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p style="text-align: center;">I. Cateheza în primele veacuri creștine</p> <p>a. Mântuitorul Iisus Hristos - Învățătorul Desvârșit</p> <p>b. Instituția Catehumenatului: Cateheza Sfinților Apostoli; Cateheza în perioada post-apostolică - coli și direcții generale</p> <p>c. Forme ale catehezei primare: cateheza baptismală; cateheza mistagogică și morală</p> <p>d. Cateheze și opere catehetice fundamentale: Clement Romanul; Sfântul Atanasie- pastoralele (295-373 dHr); Origen- opere exegetice (183-253 dHr); Sfântul Chiril al Ierusalimului- cateheze (315-381 dHr); Sfântul Grigorie de Nisa (353-394 dHr)- Marele cuvânt catehetic; Sfântul Ioan Gură de Aur- Catehezele baptismale; Catehezele maritale (344/7-407 dHr); Teodor de Mopsuestia- Articolele Simbolului de credință; Exegeza la Tatăl Nostru; Cateheze baptismale; Cateheze la Liturghie (428 dHr); Sfântul Ambrozie de</p>	<p>prelegere, dezbateri sau discuție colectivă, dialog, interactivitate</p>	<p>1 prelegere</p>

Milano (339/340- 397dHr)- cateheze liturgice (De sacramentis); opera exegetic (Comentar la Evanghelia de la Luca); Fericitul Augustin (354-430 dHr)- De catechizandis rudibus;		
<p>V. Învântul catehetic in B.O.R. (1 prelegeri)</p> <p>1. <i>Izvoarele catehetice</i> ale Ortodoxiei române ti</p> <p>2. <i>Monumente ale învântului catehetic românesc:</i> catehisme, manuale, tratate de pedagogie</p> <p>3. <i>Învântul catehetic românesc ast zi.</i> Relevan a lui în plan european</p> <p>a.</p>	prelegere, dezbatere sau discutie colectiv	1 prelegere
<p>VI. Factorii esențiali ai educației religioase (1 prelegere)</p> <p>1. <i>Familia, coala, Biserica-</i> relevan a lor în pastorală catehumenal . Cateheză i parenting.</p>	prelegere, dezbatere sau discutie colectiv	1 prelegere
<p>VII. Materia învântului catehetic (3 prelegeri)</p> <p>a. <i>Izvoarele Catehezei.</i> Conținuturi și mijloacele de transmitere ale catehezei; Rețele catehetice mediatice. Agenții catehumenale.</p> <p>b. <i>Tipuri de cateheza:</i> biblic , istoric , liturgic , dogmatic , baptismal , matrimonial .</p>	prelegere, dezbatere sau discutie colectiv	3 prelegeri
<p>VIII. Principii și metode didactice în cateheză (2 prelegeri)</p> <p>1. <i>Principii clasice</i> în metodica și didactica învântului catehetic</p> <p>2. <i>Metode moderne de catehizare:</i> comunicarea intra-parohial ; principii de pastoral - catehumenal ; cateheza în situații de criz . Paternitatea spirituală și mentoratul educațional.</p>	prelegere, dezbatere sau discutie colectiv	2 prelegeri
<p>IX. Alcătuirea catehezelor (3 prelegeri)</p> <p>a. <i>Momente logico-psihologice</i> în desfășurarea catehezei</p> <p>b. <i>Schițe de cateheze.</i> Unitate în diversitate comunicational .</p> <p>c. <i>Modele și exerciții catehetice.</i></p>	prelegere, dezbatere sau discutie colectiv	3 prelegeri

<p>X. Mijloace practice de catehizare în Biserică (3 prelegeri)</p> <p>a. <i>Catehizarea adulților</i> b. <i>Dialogul s pt mânăal</i>. Relevan a în rezolvarea situa iilor de criz pastoral . c. <i>Biblioteca</i>. Nucleul catehiz rii copiilor. d. <i>coala Duminical</i> i experien a catehetic din Diaspora ortodoxiei române ti e. <i>Mijloace complementare</i>. Alc tuirea grupului de studiu biblic i construc ia planului catehetic parohial.</p>	<p>prelegere, dezbateri sau discu ie colectiv</p>	<p>3 prelegeri</p>
---	---	--------------------

Bibliografie

1. CLEMENT ALEXANDRINUL, *Pedagogul*, trad. pr. D. Fecioru, Bucure ti, 1982 (vol. 4 Colec ia P rin i i scriitori biserice ti, prescurtat = P.S.B.).
2. SF. CHIRIL AL IERUSALIMULUI, *Catehezele*, trad. pr. D. Fecioru, Bucure ti,
3. partea I, 1943, partea a II - a, 1945 (Colec ia Izvoarele Ortodoxiei).
4. SF. GRIGORIE DE NYSSA, *Marele cuvânt catehetic*, trad. de T. Cristescu i N.
5. Barbu, Bucure ti, 1947; edi ia a II-a = 1998 (edit. "Sofia").
6. SF. IOAN GUR DE AUR, *Despre cre terea copiilor*, în vol. "Pu ul i împ r ire
7. de grâu", Bac u, 1995.
8. IDEM, *Huit catéchèses baptismales*, editate de Antoine Wenger, *Sources chrétiennes*, Paris, 1957, vol. 50, 284 p.
9. *SF. VASILE CEL MARE, *Omilia c tre tineri*, trad. pr. D. Fecioru, Bucure ti, 1986 (vol. nr. 17 din colec ia P. S. B.).
10. GORDON pr. VASILE, *Introducere în Catehetica Ortodoxă*, Sophia, 2004
11. ADLER, GILBERT, VOGELEISEN, GERARD, *Un siècle de catéchèse en France*, Beauchesne Editeur, Paris, 2011.
12. ALBERICH, EMILIO ET BINZ, AMBROISE, *Adultes et catéchèse. Eléments de méthodologie cathéchétique de l'âge adulte*, Coll.Théologies pratiques, Montréal, Novalis;Paris, Cerf; Bruxelles, Lumen Vitae, 2000.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observa ii
Catehezele Sfantului Chiril i cateheza contemporan . Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 lucrare practic
coala din Alexandria: Panten i Origen începutul unei paradigme catehumenale. Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 lucrare practic
„Înv țăturile lui Neagoe Basarab” îndrumar de folosire a Sfintei Scripturi în catehizarea tinerilor. Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 lucrare practic
Petru Movil i începutul unui nou tip de catehizare. Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 lucrare practic
Familia ca factor principal de catehizare în viziunea Sfântului Ioan Gur de Aur. Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	2 lucr ri practice

Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție izvoare principale în argumentarea catehetică. Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	2 lucrări practice
Mijloacele clasice și moderne în procesul de catehizare. Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	2 lucrări practice
„Intuiția” etapă în construirea catehezei. Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	2 lucrări practice
Blogul și noile mijloace de catehizare media. Susțineri de cateheze pe teme înainte stabilite	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	2 seminarii

Bibliografie:

1. CLEMENT ALEXANDRINUL, *Pedagogul* (date generale despre autor și lucrare, cu atenție asupra elementelor cu impact în pedagogia actuală : a. *Portretul pedagogului ideal*; b. *Atitudinea față de bunurile materiale*; c. *Sfaturi morale pentru comportamentul creștin*);
2. SF. CHIRIL AL IERUSALIMULUI, *Catehezele* (date generale despre autor și catehezele sale; cunoașterea conținutului “Procatehezei”);
3. SF. VASILE CEL MARE, *Omilia c tre tineri* (cunoașterea conținutului, cu atenție specială asupra acelor sfaturi care corespund exigențelor catehezei contemporane);
4. PETRESCU, PR. NICOLAE, *Catehetica*, Manual pentru Seminariile Teologice, București, 1978.
5. BULACU, PR. MIHAIL, *Studiu introductiv în catehetica ortodoxă* (Teză de doctorat), Oradea, 1928;
6. CILUȘ, PR. DUMITRU, *Treptele formale și învățământul religios*, Sibiu, 1938.
7. IDEM, *Caracterul religios-moral creștin* (Teză de doctorat), Sibiu, 1955;
8. IDEM, *Metode și forme pentru prezentarea învățării creștine ortodoxe*, M.A., 1-3/1972;
9. IDEM, *Principii fundamentale ale învățământului religios*, în M.A. nr. 9-10/1975;
10. IDEM, *Rolul cazaniilor în formarea vieții religioase și morale*, MB, 4-6/1978;
11. IDEM, *Hristos în coală*. Manualul catehetului ortodox pentru coala primară, a. vol. I, Sibiu, 1934; vol. II, Sibiu, 1937;
12. IDEM, *aportivitate și religie*, Edit. Episcopiei Romanului și Hușilor, Bacău, 1990
13. GORDON, PR. VASILE, *Cateheze Pastorale pe înțelesul tuturor*, Sophia, 2012

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe discipline din facultățile de profil, pe baza Programelor analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egal măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile ecleziastice, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Cunoașterea evoluției catehetice și a instituției catehumenatului în Biserica Primară, însușirea și utilizarea registrului terminologic și conceptual propriu disciplinei; - Asimilarea informațiilor fundamentale referitoare la disciplina catehetică;	Examen scris, condiționat de predarea și susținerea lucrărilor de seminar.	80%

	-capacitatea de a susține liber o cateheză ; - cunoașterea etapelor catehezei și folosirea corectă a acestora în elaborarea catehezei		
10.5 Seminar/laborator	- În alegerea și însușirea problematicii abordate la curs și seminar; - Capacitatea de a integra într-un discurs propriu a informațiilor și conceptelor asimilate; - Originalitatea în elaborarea lucrărilor/eseurilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor, precum și capacitatea de modificare a lor în varii moduri	Elaborarea și susținerea unei lucrări de seminar, cateheză, repartizată de titularul activităților de seminar, la data stabilită, din cursul semestrului și predarea acesteia în seminarul din penultima săptămână de activitate didactică.	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea generală a noțiunilor de teologie practică, a particularităților și sarcinilor acesteia, a istoriei catehezei și a importanței acesteia în propovăduirea Evangheliei Împărăției, a diferenței dintre predică și cateheză precum și a asemănărilor, a compunerii și gândirii unei cateheze respectând etapele de redactare, atât cele îndepărtate cât și cele apropiate, așteptând terminologia de specialitate, <i>inventio, dispositio, elocutio, memoria in actio</i> . De asemenea, posibilitatea compunerii unei cateheze și capacitatea de a selecta judicios sursele de inspirație.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

27 februarie 2013

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....